

Lista 3 - teoria dystrybucji

1 Podstawowe własności dystrybucji

1. Dla poniższych ciągów funkcyjnych, ($n \rightarrow \infty$, $\epsilon \rightarrow 0$)

- ☛ sprawdź, czy istnieje granica w sensie funkcyjnym
- ☛ sprawdź, czy istnieje granica w sensie dystrybucyjnym
- ☛ jeśli obie istnieją, jak się mają do siebie? Czy potrafisz uzasadnić, dlaczego?

Możesz najpierw spróbować zwizualizować te funkcje korzystając z programów graficznych (np. Wolfram Mathematica, GnuPlot, internetowy kalkulator graficzny Desmos itp.) i pobawić się nimi trochę.

$$\begin{array}{ll} (a) f_\epsilon(x) = \begin{cases} \frac{1}{2\epsilon}, & |x| \leq \epsilon \\ 0, & |x| > \epsilon \end{cases} & (b) f_n(x) = \frac{\sin(nx)}{\pi x} \\ (c) f_n(x) = \begin{cases} ne^{\frac{1}{n^2x^2-1}}, & |x| < \frac{1}{n} \\ 0, & |x| \geq \frac{1}{n} \end{cases} & (d) f_n(x) = \sin(nx) \\ (e) f_n(x) = \begin{cases} n^2, & |x| < \frac{1}{n} \\ 0, & |x| \geq \frac{1}{n} \end{cases} & (f) f_n(x) = \arctan(nx) + \frac{\pi}{2} \end{array}$$

2. Uogólnij wynik zadania 8.2, tzn. dla $n \in \mathbb{N}$ oblicz pochodną dystrybucyjną delty Diraca.

$$\delta^{(n)}(\phi) = ?$$

3. Udowodnij, że jeśli $f \in L^1_{loc}$, zaś $g \in \mathcal{C}^\infty$, to dla dystrybucji regularnej zachodzi:

$$T'_{fg} = T_{f'g} + T_{fg'}$$

4. Niech $f \in L^1_{loc}$, zaś $g \in \mathcal{C}^\infty$ oraz dodatkowo, niech g będzie bijekcją taką, że pochodna funkcji odwrotnej istnieje prawie wszędzie. Udowodnij, że dla dystrybucji regularnej zachodzi wówczas:

$$T'_{f \circ g} = T_{(f' \circ g)g'}$$

5. Policz pochodne poniższych dystrybucji.

$$(a) T_f, \quad f(x) = |x| \qquad (b) T_f, \quad f(x) = \operatorname{sgn}(x)$$

6. Uogólnij zadanie 8.3, tzn. dla $n \in \mathbb{N}$ oblicz transformatę Fouriera dystrybucji regularnej zadanej przez $f(x) = x^n$.

7. Policz transformaty Fouriera następujących dystrybucji

$$(a) T_f, \quad f(x) = e^{ix} \qquad (b) \delta \qquad (c) \delta_\alpha$$

8. Niech $f * g$ to splot funkcji całkowalnych f, g . Rozważ dystrybucję zadaną przez ten splot, pokaż że zachodzą relacje:

$$T_{f*g}(\phi) = T_f(\check{g} * \phi) = T_g(\check{f} * \phi)$$

$$\text{z } \check{f}(x) = f(-x)$$

9. Definiujemy mnożenie dystrybucji T przez funkcję $a \in C^\infty(\mathbb{R})$ poprzez:

$$(a \cdot T)(\phi) := T(a \cdot \phi)$$

Wykaż następujące własności:

- (a) $a \cdot \delta = a(0) \delta$
- (b) $\forall m \in \mathbb{N} : x^m \delta^{(m)} = (-1)^m m! \delta$
- (c) $\forall m, k \in \mathbb{N}, k < m : x^k \delta^{(m)} = 0$

10. Wprowadźmy definicje:

- ☛ Mówimy, że dystrybucja T zanika na zbiorze U , jeśli dla każdej funkcji f takiej że $\text{supp}(f) \subset U$ zachodzi $T(f) = 0$.
- ☛ Nośnikiem dystrybucji T nazwiemy dopełnienie największego zbioru, na którym T zanika.
- ☛ Niech dana będzie funkcja całkowalna¹ $\varphi : \mathbb{R} \times \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$. Niech T to dystrybucja działająca na funkcje jednego argumentu. Przez ${}_{(x)}T(\varphi(x, y))$ oznaczmy dystrybucję T działającą na funkcję dla ustalonego y .
- ☛ Przez splot dystrybucji T z funkcją $\phi : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ rozumiemy:

$$T * \phi(y) := {}_{(x)}T(\phi(y - x))$$

Z takim zapleczem:

- ☞ Jakie są nośniki poznanych ci dystrybucji?
- ☞ Pokaż, że dla dystrybucji regularnych zachodzi

$$T_f * \phi = f * \phi$$

- ☞ Pokaż, że

$$\delta * \phi = \phi$$

- ☞ Niech nośnikiem dystrybucji T będzie skończona suma odcinków obustronnie domkniętych² Pokaż, że jeśli funkcja ϕ jest wielomianem, to również $T * \phi$ jest wielomianem. Pokaż, że jeśli funkcja ϕ jest eksponencjalna, to $T * \phi$ również. Jeśli masz problem, spróbuj na początku ograniczyć się do dystrybucji regularnych i przeanalizować, które warunki powyższego twierdzenia wynikają z czego.

¹Na potrzeby tej definicji, zauważymy jednak później, że nałożenie ograniczeń na dystrybucje może znieść konieczność tego warunku.

²W takich twierdzeniach zazwyczaj mówi się o zbiorach zwartych, dla których powyższe są szczególnym przypadkiem, jednak na potrzeby naszych ćwiczeń, ograniczmy się wyłącznie do takich sum.

11. Przypomnij sobie, co oznaczają: funkcje szybko malejące, oraz dystrybucje wolno rosnące. Na przykładzie funkcji $\phi(x) = e^{-x^2}$ uzasadnij, że dystrybucja:

$$T = \sum_{n=0}^{\infty} e^{n^2} \delta_n$$

nie jest dystrybucją wolno rosnącą. Spróbuj skonstruować inne pary jako powyżej: dystrybucja oraz funkcja szybko malejąca udowadniająca że dystrybucja nie jest wolno rosnąca.

Dodatkowo, na potrzeby kolejnych kursów: deltę Diraca uogólnia się na wyższe wymiary poprzez:

$$\delta^n(f(\vec{x}) = f(\vec{0}))$$

gdzie n to wymiar przestrzeni liniowej. Dla trzech wymiarów w fizyce często stosuje się zapis:

$$”\Delta\left(\frac{1}{r}\right) = -4\pi\delta^3(\vec{x})”$$

gdzie Δ oznacza operator Laplace'a, zaś r to współrzędna promieniowa $r = \sqrt{x^2 + y^2 + z^2}$. Spróbuj uzasadnić powyższe "równanie".